

Neurolapalvelujen ja neuvolaverkon lapsivaikutusten arviointi

Dokumentin sisältö:

- 1 Esittelijä ja valmistelijat
- 2 Valmisteluaikataulu
- 3 Nykytilan kuvaus
- 4 Ehdotettu päätösesitys
- 5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua
  - 5.1 Vaihtoehto 0 eli nykytila
  - 5.2 Vaihtoehto 1 eli Kanta-Kokkolassa tiivistetään neuvolaverkkoa ja hyödynnetään Terveystien mahdollisuudet maksimaalisesti asiakkaiden hyväksi
- 6 Päätösvaihtoehtojen vertailu
- 7 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta
- 8 Päätösesitys
- 9 Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma
- 10 Päätösesityksen hyväksyjät

1 Esittelijä ja valmistelijat

Valmistelijoina toiminut seuraava monialainen tehtävänään nimetty työryhmä:

Lasten ja perheiden palvelujen asiakasraati: Satu Putkinen ja Sanna Salmela

Henkilöstöjärjestöjen edustajat: Monika Sivula, pääluottamusmies/Tehy; Peggy Ljungberg, luottamusmies; Perheiden palvelut/Lähipalvelut, Kruunupyö

Järjestöedustus: Marianne Malkamäki, vastaava työntekijä, vanhemmuuden tukiyksikkö Helmi, Kokkolan ensi- ja turvakoti ry; varajäsen Marita Loukiainen, toiminnanjohtaja, Kokkolan ensi- ja turvakoti ry

Soiten hallitus/valtuusto: Riitta Rahkola, Piia Rautiola ja Kristiina Teerikangas

Perheiden palvelujen –toimialue: Andreas Blanco Sequeiros, toimialuejohtaja; Hannele

Tikkakoski-Alvarez, palvelupäällikkö, vastuualuejohtaja, neuvola, koulu- ja

opiskelijaterveydenhuolto 17.6.2021 asti; Minna Lönnbäck, palvelualuejohtaja,

perhekeskuspalvelut; Suvi Mannermaa, osastonhoitaja, neuvola, koulu- ja

opiskelijaterveydenhuolto; Teemu Parpala, ylilääkäri, lasten ja nuorten somaattiset sairaudet;

Rönnqvist Jaana, terveydenhoitaja; Emmi-Lotta Sivula, terveydenhoitaja; Teija Karppinen,

terveydenhoitaja; Pauliina Linna-Pannula, terveydenhoitaja;

Sivistystoimen edustajat: Saara Kangas, päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja,

Veteli; Heidi Salo, varhaiskasvatuspäällikkö, Kannus; 2.9.2021 lukien Kirsi Salonen,

varhaiskasvatusjohtaja, Kannus; Virpi Kataja, varhaiskasvatusjohtaja, Kaustinen; 1.9.2021 asti

Sanna Immonen, lapsiystävällinen kuntakoordinaattori, Kokkola; 2.9.2021 lukien Milka Junttila,

varhaiskasvatuskoordinaattori, Kokkola.

Perhekeskustiimien edustaja: Inkeri Grönlund, perhekeskuskoordinaattori, Soite

Soite 2.0 –Rakennuudistushanke: Eija Kellokoski-Kari, hankejohtaja (Soite 2.0 hankkeet)

Osallisuus- ja kehittämisen tuki: Jussi Salminen, osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö (pj.); Tuija Tuorila, hanke- ja hyvinvointikoordinaattori (siht.)

Lisäksi valmistelussa on hyödynnetty Soiten tilastoanalyttikko Kalle Tornbergin ja vs. talouspäällikkö Tiina Högnabban asiantuntemusta.

Esittelijä Soiten hallituksessa: Hyvinvointikoordinaattori Tuija Tuorila, lisäksi kokouksessa mukana toimialuejohtaja Andreas Blanco-Sequeiros ja osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen

2 Valmisteluaikataulu

Lapsivaikutusten arviointia suunniteltaessa linjattiin, että prosessin tulee olla valmis 15.9.2021 mennessä. Myöhemmin, prosessin aikana arviointia toteuttava työryhmä päätti jatkaa valmisteluaikaa 30.9.2021 asti, jotta neuvolapalveluja ja -verkkoa koskeva alueen väestölle, neuvolapalvelujen työntekijöille ja yhteistyötahoille tarkoitettuun kyselyyn ehditään saada riittävästi vastauksia.

Suunnittelukokous 30.3.2021 [20210331_muistio_suunnittelukokous.pdf](#)

1. kokous 21.4.2021 [20210421_muistio_neurolaverkon LAVA .pdf](#) Liite 1. Neuvolan

[palveluverkko 21.4.2021.pdf](#) Liite 2. Lavan esittely.pdf Liite 3.

[PP LAVA prosessikuvaus vihr lape ilme.pdf](#)

2. kokous 12.5.2021 [20210512_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 1](#) [20210421_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 2](#). [Neuvolapalvelut .pdf](#) [Liite 3](#). [Neuvolaverkon nykytilan arviointi.pdf](#)
3. kokous 26.5.2021 [20210526_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 1](#). [20210512_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#)
4. kokous 17.6.2021 [20210617_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 1](#). [20210526_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 2](#). [Kyselyluonnos word-muodossa.pdf](#)
5. kokous 17.8.2021 [20210817_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 1](#). [20210617_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#)
6. kokous 24.8.2021 [20210824_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite1](#). [20210817_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [Liite 2](#). [kooste lapsivaikutusten arviointi \(luonnos 20210823\).pdf](#)
7. kokous 8.9.2021 [20210908_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [liite1](#) [20210824_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#)
8. kokous 15.9.2021 [20210915_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [liite1](#) [20210824_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [liite2](#) [lasten piirustuksia.pdf](#) [liite3](#) [lava vaesto9-9-2021v2.pdf](#) [liite4a](#) [asiakkaat kanta-kokkola palautekysely neuvolaverkosta perusraportti.pdf](#) [liite4b](#) [muiden kuin kanta-kokkolan neuvoloiden palveluja kayttaneet asiakkaat palautekysely neuvolaverkosta perusraportti.pdf](#) [liite5](#) [neuvolan tyontekijat palautekysely neuvolaverkosta perusraportti.pdf](#) [liite6](#) [yhteistyotahot palautekysely neuvolaverkosta perusraportti.pdf](#)
9. kokous 30.9.2021 [20210930_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [liite1](#) [20210915_muistio_neuvolaverkon LAVA .pdf](#) [liite2a](#) [toimintolaskenta Soite LAVA aitiysneuvola.pdf](#) [liite2b](#) [toimintolaskenta Soite LAVA lastenneuvola.pdf](#) [liite2c](#) [toimintolaskenta Soite LAVA perhesuunnitteluneuvola.pdf](#) [liite3](#) [kooste neuvolapalvelujen ja neuvolaverkon lapsivaikutusten arviointi.pdf](#)

3 Nykytilan kuvaus

LAVA-prosessin alussa linjattiin, että prosessissa keskitytään äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolan verkkoon, ei käytäntöihin. Neuvolapalveluja käsitellään digitaalisten palvelujen näkökulmasta.

NEUVOLAPALVELUT

Soiten äitiys-, lasten- ja ehkäisyneuvolapalvelut tuotetaan Perheiden palvelujen toimialueen toimesta, perhekeskuspalvelujen palvelualueella.

Henkilöstöresurssi em. palvelujen tuottamiseksi:

- Kokkola 21 terveydenhoitajaa
- Kruunupyy 2 terveydenhoitajaa
- Lestijokilaakso 3,5 terveydenhoitajaa
- Perhajokilaakso 4 terveydenhoitajaa

Lääkäriresurssi:

- 6-7 neuvola ja kouluterveydenhuolto

Kustannukset:

- Yhteinen budjetti, talousarvio v. 2021 5 123 766 euroa
- Jokaiselle alueella on oma kustannuspaikka

Työmenetelmät:

- Yhdistetty äitiys-, lasten- ja ehkäisyneuvola
- Lapset puheeksi: äitiysneuvola 1 x raskausaikana, lasten neuvola 1 1/2 - 2 v.
- Voimaperheet 4 v., Ole läsnä lapsellesi, tutkimushanke 3 v.
- Keskitetty puhelinpalvelu: Puhelinpalvelun aukioloaika ma-to klo 8-13, pe klo 8-11
- Virka-ajan ulkopuoliset vastaanotot
- Sähköinen asiointi
- Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille
- Jälkitarkastuksia siirretty terveydenhoitajille (5 terv.hjaa käynyt koulutuksen)

NEUVOLAVERKKO

Soiten alueella on yhteensä 14 neuvolaa, joissa toteutetaan äitiys-, lasten- ja ehkäisyneuvolatoimintaa. Tihein neuvolaverkko on Kokkolan ydinkeskustan, ns. Kanta-Kokkolan, alueella.

Kokkolan alueen neuvolat:

Yhteensä seitsemän neuvolaa, joista neljä sijaitsee Kanta-Kokkolan alueella:

- Mariankadun neuvola, Keskussairaalan L2 -talo, os. Mariankatu 16-20, 67200 Kokkola
- Isokylän neuvola, os. Kallisentie 10, 67700 Kokkola
- Koivuhaan neuvola, os. Mäntynäädänkatu 6, 67800 Kokkola
- Torkinmäen neuvola, os. Korpintie 11, 67100 Kokkola
- Kälviän neuvola, os. Kälviäntie 24, 68300 Kälviä
- Lohtajan neuvola, os. Lohtajanatie 3 B, 68230 Lohtaja
- Ullavan neuvola, os. Ullavantie 701, 68370 Ullava

Kruunupyyn alueella toiminta on keskitetty yhteen neuvolaan:

- Alavetelin neuvola, os. Misterhultintie 4, 68410 Alaveteli

Perhonjokilaakson alueen neuvolat, yhteensä kolme neuvolaa:

- Pajalan neuvola, Perhekeskus Pajala, os. Pajalantie 1, 69600 Kaustinen
- Perhon neuvola, os. Vanhainkodintie 20, 69950 Perho
- Halsuan neuvola, os. Kauppiasentie 12, 69510 Halsua. Halsuan neuvolassa neuvolapalvelut järjestetään joka toinen viikko torstaisin.

Lestijokilaakson alueen neuvolat, yhteensä kolme neuvolaa:

- Kannuksen neuvola, os. Lopotinkatu 2, 69100 Kannus
- Lestijärven neuvola, os. Niemeläntie 3A, 69440 Lestijärvi
- Toholammin neuvola, os. Sairaalanatie 2, 69300 Toholampi.

4 Ehdotettu päätösesitys

Ennakkoon, ennen lapsivaikutusten ennakoarviointiprosessin käynnistymistä, ei ollut ehdotettu mitään päätösesitystä. Työryhmä määritteli prosessin alkuvaiheessa käydyssä keskustelussa tarkasteltavat vaihtoehdot.

5 Päätösvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelua

Vaihtoehto	Kuvaus
Nykytila	

Vaihtoehto 1	Kanta-Kokkolassa tiivistetään neuvolaverkkoa ja hyödynnetään Terveystien tilojen mahdollisuudet maksimaalisesti asiakkaiden hyväksi
--------------	---

6 Päätösvaihtoehtojen vertailu

Vaikutuskohde	Nykytila	Vaihtoehto 1
Kuntalainen		
Terveys ja hyvinvointi		
Lyhyt aikaväli	2	1
Pitkä aikaväli	3	2
Kuvaus	<p>- Toteuttaa lakisääteistä peruspalvelua - Tällä hetkellä palveluja hyvin saatavilla - Niukoilla resursseilla tehdään tällä hetkellä, saatavuus, budjetti jne - Laajat terveystarkastukset palvelevat koko perhettä - Hoidetaan moninaisissa asioissa ja voidaan ohjata avun piiriin muuallekin - Tarjoaa mahdollisuuden puuttua varhaisessa vaiheessa</p>	<p>- Jos toteutetaan neuvolatoimintaa isommissa yksiköissä, joissa mahdollisesti myös muita sote-alan ammattilaisia paikalla, se mahdollistaa uudenlaisia toimintatapoja ja pitkällä aikavälillä edistää lasten ja perheiden hyvinvointia - Jos isommat yksiköt ja vastuut jakautuvat tasaisemmin, on mahdollista kehittää asiakkaille yksilöllisempiä palveluja. Voitaisiin myös hoitaa enemmän asioita, eikä tarvitsisi lähettää asiakkaita erikoissairaanhoidon niin helposti kuin nykyään. - Jos työntekijöitä ei onnistuta rekrytoimaan kaikkiin neuvoloihin tarvittua määrää, voidaan joutua keskittämään neuvolapalveluja. - Isommassa yksikössä olisi lääkäri koko ajan paikalla ja työntekijä, joka osaa käyttää uä-laitetta - Jos pieniä neuvoloita vähennetään, osalle neuvolamatka voi pidentyä ja kynnys lähteä asioimaan kauempana sijaitsevaan neuvolaan nousee. Saatetaan jättää käyntejä väliin ja silloin terveys ja hyvinvointi voi laskea. - Enemmän aikoja asiakkaille saatavilla</p>
Yhdenvertaisuus		

Lyhyt aikaväli

2

0

Pitkä aikaväli

2

0

Kuvaus

- Neuvolapalveluiden saatavuus, henkilökunnan työnkuvamuutokset (monipuolistuneet ja laajentuneet) - Kuinka moni jättää käyttämättä/hakeutumatta neuvolapalveluihin ja pysyy verkostossa mukana? Etsivän ja ennaltaehkäisevän työn merkitys, joka jää puutteelliseksi tällä hetkellä, koska ei ole riittävästi lakisääteistä. - Perheen oma aktiivinen rooli terveydenhuoltoon - Pyritäänkö yhdenvertaisiin palveluihin? Saavutettavuus (maantieteellinen sijainti jne sekä erilaiset perhe- ja kulttuuritaustat) - Henkilökemiat, perhe + terveydenhoitaja - Kaikille lapsiperheille avoin - Ei ole yhdenvertainen pienten kuntien ja kaupunkien välillä - Asiakkaat voivat itse varata neuvola-ajat haluamilleen ajoille (iltavastaanotto) - Sähköiset palvelut mahdollistavat yhteydenoton sujuvasti - Osa perheistä tarvitsi tukea neuvola-aikojen varaamiseen/muistutukseen

- Jos isompia neuvolayksiköitä, toimintatavat yhdenmukaisempia ja hyvätasoinen tutkimusvälineistö paremmin useampien asiakkaiden saavutettavissa - Neuvolatoiminnan keskittäminen voi heikentää ja eriarvoistaa heikossa asemassa olevien neuvolapalveluun yhteyden ottamista ja palveluun pääsyä - Kaikille ei ole mahdollista lähteä asioimaan neuvolaan pitkien matkojen takaa - Jos isoja lapsiperheitä, heille vaikeampaa kulkea pitkiä matkoja neuvolapalveluihin - Voidaan tarjota enemmän joustavampia aukioloaikoja, esim. iltavastaanottoaikoja enemmän - Jos terveydenhoitaja on esim. tuttu "naapurin rouva" ja asiakkaalla haastava tilanne, on paremmin mahdollista vaihtaa työntekijää. Terveydenhoitajan vaihtaminen ei pienissä neuvoloissa ole yleensä mahdollista. - Osa neuvoloiden terveydenhoitajista käynyt jälkitarkastuskoulutuksen. Pienissä neuvoloissa tätä osaamista ei välttämättä ole ja asiakas joutuu liikkumaan palvelua varten toiseen, isompaan neuvolaan - Maahanmuuttajien tarpeet ja tilanne tarpeen huomioida, jotta he voivat mahdollisimman pienellä kynnyksellä hakeutua palveluihin - Jos perheellä vain yksi auto, haasteellisempaa liikkua neuvolapalveluihin, jos etäisyydet ovat pitkiä - Jos perheellä vain yksi auto, ilta-ajat realistisempia, jos pitää kulkea neuvolaan pidempi matka

Sukupuolten tasa-arvo

Lyhyt aikaväli	1	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus	<p>- Pyrkimys tarjota palveluita kaikille sukupuolille, myös työelämän ja perhe-elämän yhteensovittaminen huomioiden - Isien roolin ja erityisyyden huomioimiseen kiinnitettävä aktiivisesti huomiota eri työmuodoissa - Pystyykö asiakas valitsemaan työntekijän sukupuolen mukaan? (huom! kulttuuriset tekijät)</p>	<p>- Ilta-aikojen hyvä saatavuus lisää toisen vanhemman osallistumisen mahdollisuuksia - Ryhmäaikoja voidaan paremmin järjestää, jos ilta-ajallekin resurssia tarjolla</p>
Työllisyys ja työelämä		
Lyhyt aikaväli	1	1
Pitkä aikaväli	0	1
Kuvaus	<p>- Reissutyötä tekevät (esim. perjantai ainoa mahdollinen päivä) - Etätyö - Perhe-elämän ja työelämän yhteensovittaminen ylipäätään - Laajat terveystarkastukset huomioivat koko perheen - Iltavastaanotot mahdollistavat paremmin myös toisen vanhemman osallistumisen - Isät voivat kokea jäävänsä sivuun tarkastuksissa - Viime vuosina synnytykset laskussa; 200 kuuden viimeisimmän vuoden aikana. Vaikea ennustaa jatkuuko lasku vai kääntyykö nousuun.</p>	<p>- Asiointimatka neuvolaan saattaa kestää pidempään, kun matka hieman pitenee. Vanhempi voi joutua olemaan työstä pois hiukan pidemmän ajan. - Jos ilta-aikoja enemmän tarjolla, työssäkävien helpompi asioida neuvolassa - Isompaan työyksikköön helpompi saada henkilökuntaa; parantaa alueen työllisyyttä - Laajemmat aukioloajat mahdollista järjestää paremmin ja se helpottaa neuvolakäyntien sovittamista asiakkaiden työpäivien lomaan. - Ei juurikaan vaikutuksia kuntalaisten työllisyyteen. - Perheyrityksistä vaikea liikkua neuvolapalveluihin, jos niistä on pitkät etäisyydet neuvolapalveluihin</p>
Tietoyhteiskuntataidot		

Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	1	1
Kuvaus	<p>- Mahdollisuuksia olisi tulevaisuudessa laajentaa tietoyhteiskuntataitoja - Sähköiset yhteydenottotavat voivat olla vähemmän tietotekniikasta kiinnostuneille haastavat. Tarvitaanko opastusta asiakkaille? - Kaikilla ei ole esim. tietokonetta tai tablettia, joilla hoitaa asioita sähköisesti</p>	<p>- Nuoret aikuiset taitavia hyödyntämään asioinnissaan etäpalveluja - Huomioitava, että kaikilla neuvola-asiakkailla ei ole käytettävissä välineitä, joilla hyödyntää etäpalveluja - Kaiken kattavasti ei mahdollisuutta hoitaa neuvolapalveluja etäpalveluna. Loppujen lopuksi aika vähän toimenpiteitä, joissa ei tarvitse olla fyysisesti läsnä. - Viestiminen ja sen ymmärtäminen helpompaa, kun yksiköitä vähemmän - Viestiminen asiakkaille yhdenmukaistuu - Uudenlaiset palvelut mahdollistuvat - Monipuolisemmat palvelut edistävät osaltaan asiakkaiden tietoyhteiskuntataitoja - Mikäli palvelut monipuolistuvat, esim. sähköiset palvelut lisääntyvät. Tässä yhteydessä on huomioitava perheiden eriarvoiset mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja. - Suurin osa kuntalaisista/vanhemmista hyödyntää digitaalisia palveluja ahkerasti. Etäpalvelut tuovat uusia mahdollisuuksia ja joustavuutta.</p>
Turvallisuus ml. tietoturva		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	2
Kuvaus	<p>- Ovatko sähköiset keskustelukanavat neuvolan suuntaan varmasti tietoturvallisia, vaikka olisi taitamaton asiakas toisessa päässä?</p>	<p>- Tietoturvariskeillä ja neuvolapalvelujen keskittämisellä ei lähtökohtaisesti yhteyttä neuvolapalvelujen keskittämiseen - Asiakkaan huolehdittava oma tietoturvansa asianmukaiselle</p>

	<p>tasolle. Jos ei huolehdi, riskejä voi olla. - Virallisten sähköisten palveluiden käyttö lisää tietoturvaa (esim. omahoidon viestit vs. sähköpostin käyttö) - Pienissä yksiköissä turvattomuutta sekä asiakkailta että ammattilaisilla (turvajärjestelmät, vartiointi, avun saaminen), joten isommassa yksikössä asiointi turvallisempaa - Palvelun haavoittuvuus vähenee ja lisää ennustettavuutta ja turvallisuuden tunnetta. - Tietoturvaratkaisut entistä vahvemmin jatkossa huomioitava. Keskitetyssä neuvolassa ehkä helpompi huomioida tietoturvaa, koska ei enää yhtä useita pieniä yksiköitä.</p>				
<p>Palvelujen ja sosiaaliturvan taso, kattavuus ja saatavuus myös kunnan eri alueilla ja kielillä</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<table border="0"> <tr> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">1</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td style="text-align: center;">2</td> </tr> </table> <p>- Väestöllä huolta neuvolapalvelujen tulevaisuudesta ja jatkuvuudesta - Jos neuvolapalveluja keskitetään, pääsevätkö asiakkaat niiltä alueilta neuvolapalveluihin asioimaan, joista neuvolatoiminta keskitetty muualle? Esim. Koivuhaan neuvola oli remontissa taannoin. Yhtä lailla kuitenkin asiointi muissa Kokkolan neuvoloissa Koivuhaan alueelta - Omalla äidinkielellä asiointi mahdollistuu paremmin, kun on isommat yksiköt. Tarpeen huomioida myös muut kielet kuin suomi ja ruotsi mahdollisuuksien mukana. - Jos neuvola lähtee joltakin alueelta, se voi näivettää alueen asuntopolitiikkaa -</p> <p>- Kunnan syrjäseuduillakin tulee saada laadukasta palvelua omalla äidinkielellään (viralliset kielet), vaikkei joka päivä, niin ainakin riittävän usein</p>	0	1	1	2
0	1				
1	2				

Neuvolapalvelun saatavuus kunnan eri alueilla heikkenee - Mahdollisuudet saada neuvolapalvelua omalla äidinkielellä paranevat - Palveluiden taso paranee terveydenhoitajien mahdollisen erikoistumisen/ kouluttautumisen myötä. Isompi neuvolayksikkö mahdollistaa tämän. - Mahdollista yhdistää muitakin lapsiperheiden palveluita saman katon alle, tällöin suuri hyöty asiakkaille - Asiakas saa palvelun varmemmin äidinkielellään (suomi-ruotsi-englanti) - Kanta-Kokkolassa etäisyydet lyhyitä verrattuna muuhun maakuntaan, palvelun saavutettavuus ei juurikaan heikkene - Työntekijät voivat erikoistua ja asiakas voi omaan tilanteeseensa perehtyneen työntekijän useammin tavata (monikkoperheet, vammaisuus, imetysohjaus jne) - Palvelujen integraatio kehittyy ja lisääntyy paremmin

Ympäristö

Ihmisten elinolot, terveys ja viihtyvyys

Lyhyt aikaväli

0

0

Pitkä aikaväli

1

1

Kuvaus

- Mitä enemmän hoidetaan sähköisesti, ympäristöteko - Terveyttä ja elinoloja edistää se, että terveyspalvelut ovat helposti saavutettavissa

- Asuinalueet voivat näivettyä (asuntokauppa, asukkaat vähenevät, palveluihin ja työpaikkoihin vaikutuksia jne) - Lähipalvelujen väheneminen voi heikentää viihtyvyyttä - Voi lisätä tai vähentää terveyttä - Lähipalvelut tärkeitä pienen kunnan elivoimaisuudelle. Jos ne vähenevät, väki muuttaa pois. - Lähipalveluiden väheneminen voi heikentää viihtyvyyttä - Jos

			<p>neuvolapalvelujen joustavuus sujuvoittaa arkea, vaikutukset positiiviset => Terveyshuolien kanssa otetaan yhteyttä ajoissa neuvolapalveluihin - Lisää viihtyvyyttä, jos perheet saavat apua ja tukea ajoissa => Vetovoimatekijä Kokkolan kaupungille ”Lapsiystävällinen kunta ja maakunta” - Uusissa tiloissa puitteet kunnossa ja ne soveltuvat nykyajan tutkimusvälineille</p>
Maaperä, luonnon monimuotoisuus, ilmasto			
Lyhyt aikaväli	0	0	
Pitkä aikaväli	0	-1	
Kuvaus	<p>- Lähineuvolaan voidaan mennä vaunulenkille - Pitkät matkat kuljetaan autolla tai julkisilla, jolloin maaperä- ja ilmastovaikuttaisia päästöjä tulee enemmän - Julkisilla ei aina pääse, jos kulkuyhteydet ovat huonot</p>	<p>- Ympäristön hiilineutraalisuuden kannalta ei hyvä, jos asiakkaiden välimatkat neuvolaan aiempaa pidemmät ja tehdään pääosin autoilla liikkuen - Mahdollisesti lisääntynyt autoilu/julkisilla kulkuneuvoilla liikkuminen voi heikentää ilmastoa. Pitkällä tähtäimellä tämä vaikutus vähenee. - Vähemmän tarvitsee lämmittää tiloja, kun isompia yksiköitä</p>	
Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö			
Lyhyt aikaväli	0	0	
Pitkä aikaväli	0	1	
Kuvaus	<p>- Neuvolarakennukset eivät varmaankaan ole kovin tärkeitä kaupunkikuvalle tai maisemalle. Ei kovin relevantti asia tässä yhteydessä, ellei jouduta rakentamaan uutta, vaikka</p>	<p>- Kokkolassa vahva ajatus siitä, että neuvoloita tulee olla eri puolella kaupunkia - Ulospäin markkinoitaisiin, että meillä hieno perhekeskus ja se voisi toimia myös vertaistoiminnan kokoontumispaikkana =></p>	

	vanhat olisivat toimivia. Jääkö rakennuksia käyttämättä?	Vetovoimatekijä - Jos perhekeskustoiminta saisi valtakunnallista huomiota, alkaisi Kokkola ja Keski-Pohjanmaa kiinnostaa
Organisaatio ja henkilöstö		
Organisaation keskinäiset toimivaltamuutokset		
Lyhyt aikaväli	-1	0
Pitkä aikaväli	0	1
Kuvaus	- Neuvolat nyt haavoittuvia.	- Kun neuvoloita yhdistetään, ei enää yhtä monta erillistä neuvolaa => Kulujen seuranta hiukan helpottuu - Työpanosta pystyy käyttämään vaikuttavaan tekemiseen - Johtaminen mahdollisesti hieman keskittyy ja se tuo linjakkuutta neuvolapalveluihin - Palvelujen integraatio mahdollistuu paremmin - Neuvoloiden keskittäminen vaikuttaisi laajempaan tiimityöhön, verkostoitumiseen
Uudenlaiset palvelujen tuottamistavat		
Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	0	2
Kuvaus	- Vaatii henkilökunnalta perehtymistä tekniikkaan ja tietoturvakysymyksiin - Etäpalveluja (digitaalisia) otettu käyttöön	- Isommassa yksikössä paremmat mahdollisuudet kehittää palveluja ja erilaisia toimintatapoja - Ryhmätoimintojen järjestäminen mahdollistuu paremmin ja monipuolistuu - Terveystieteiden erityisosaamista voidaan hyödyntää. He voivat erikoistua tiettyihin teemoihin, esimerkiksi monikkolapset, vammaiset lapset jne - Terveystieteilijät voivat

hyödyntää omaa kielitaitoa monipuolisemmin ja laajemmin. Asiakkaat saavat varmemmin palvelua omalla äidinkielellään (suomi, ruotsi). - Työpisteen/palveluiden tuottamistapojen muuttuminen haastaa johtamista ja esimiestyön merkitys korostuu. Henkilöstölle on annettava tilaisuus kehittää ja osallistua uusien palvelujen muotoiluun. Muutos voi aiheuttaa epävarmuutta henkilöstössä. - Muiden lapsiperheiden palveluiden kanssa voidaan kehittää yhteistyötä ja uusia toimintamalleja - Digitaalisten palvelujen käyttö lisääntyy (lisääntyy kyllä ilman Terveystien tilojakin) => Laitekanta ja tietojärjestelmän käyttö sujuvoittaa digitaalisten palvelujen käyttöä - Varmasti isosta terveydenhoitajien joukosta löytyy digi-innokkaita, jotka innostavat ja kannustavat muita terveydenhoitajia käyttämään digitaalisia palveluja - Esimerkiksi Kokkolan perhekeskuksesta voitaisiin ehkä tehdä kotikäyntejä muualle maakuntaan. Esim. jos monikkolapsia syntyy ja Kokkolan perhekeskuksessa olisi tähän erikoistuttu, voisi Kokkolasta käsin palvella myös koko maakuntaa. - Perhekeskuksen perustamisen yhteydessä voitaisiin lanseerata/tehdä uusi kokeilu/palvelu, jossa vanhemmuuden tukeen erikoistunut terveydenhoitaja aktiivisesti toimisi ja edistäisi asiaa - Erilaisia "sähköisiä kanavia" enemmän - Muiden ammattilaisten osaamisen hyödyntäminen neuvolatyössä esim. konsultoinnin ja työparityöskentelyn kautta

Organisaation tehtävien määrä, laatu tai menettelytavat

Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	3
Kuvaus	<p>- Vaikka lapsimäärä vähentynyt, terveydenhoitajille tullut lisää tehtäviä ja haasteita (perheiden tilanteet vaikeutuneet) - Eri neuvoloissa voi olla eri määrä asiakkaita ja kiirettä - Pienissä neuvoloissa pitää osata monenlaista ja isoissa voi tehtäviä kenties jakaa osaamisen mukaan</p>	<p>- Asiakasjako tasaisempaa, tehtävien määrä tasoittuu terveydenhoitajien kesken - Laatu paranee kouluttautumisen ja erityisosaamisen hyödyntämisen myötä. Myös em. asioiden ylläpito paranee. - Yhdenmukaiset toimintatavat lisäävät laatua - Muutosprosessi haastaa esimiestyötä etenkin alkuvaiheessa ja siihen tulee panostaa. Esimiehellä on oltava mahdollisuus viedä muutosta läpi. Neuvolapalveluissa on tällä hetkellä yksi esimies. - Terveystenhoitajat voivat erikoistua. Tämä on laatua perheille, jotka sitä tarvitsevat - Joustavuus aikojen suhteen, esim. iltavastaanottoja voisi joustavammin järjestää. - Perheiden oikea-aikaisen avun saaminen toimisi paremmin, kun opitaan paremmin tunnistamaan perheiden tarvitseman avun tilanteita. - Rekrytointi helpottuu</p>
Henkilöstön määrä, asema ja osallisuus		
Lyhyt aikaväli	-1	1
Pitkä aikaväli	-2	2
Kuvaus	<p>- Monta yksikköä, haavoittuvainen tilanne - Rekrytointi jo nyt vaikeaa, vaikeutunee entisestään</p>	<p>- Isompaan yksikköön helpompi saada rekrytoitua työntekijöitä - Ammattilaisilla laajempi tukiverkko ympärillä toisista ammattilaisista - Henkilökunnan mahdollisuus osallistua toiminnan ja toimintakulttuurin kehittämiseen</p>

		<p>paranee - Moniammatillisuus lisääntyy - Isossa yksikössä lääkäri aina läsnä: potilasturvallisuus, henkilökunnan tuki - Huoli osaavan henkilökunnan saatavuudesta tulevaisuudessa on edelleen olemassa. - Henkilöstön määrä ei vähene - Yhteiskehittäminen voi lisääntyä - Henkilöstö pääsee osalliseksi enemmän erilaisin tehtäviin - Mahdollisuus osallistua ja käyttää osaamistaan (esim. erikoistua johonkin tuttuun/ tärkeään teemaan - Työpaikkana rekrytoinnin näkökulmasta kiinnostava - Voi helpommin jakaa vaikeita asioita työkaverin kanssa helpommin - Jaksamisen näkökulmasta hyvä vaihtoehto</p>
<p>Organisaation raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteet ja muut uudet hallinnolliset tehtävät</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>	<p>-1</p>	<p>0</p>
<p>Pitkä aikaväli</p>	<p>-1</p>	<p>1</p>
<p>Kuvaus</p>	<p>- Tiedottaminen useaan yksikköön ja tietojen kokoaminen useammasta yksiköstä haasteellisempaa - Esihenkilöllä johdettavanaan useita eri neuvolayksiköitä ja hän on vain vähän läsnä yhdessä neuvolassa</p>	<p>- Suuria muutoksia ei tulossa, mutta pitkällä aikavälillä mahdollista hieman vähentää raportointi-, tiedottamis- ja selvitysvelvoitteita ja muita hallinnollisia tehtäviä</p>
<p>Talous</p>		
<p>Väestöryhmien ja kotitalouksien asema ja käyttäytyminen</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>Pitkä aikaväli</p>	<p>2</p>	<p>-1</p>

<p>Kuvaus</p>	<p>- Perheet eriarvoisia esim. digipalvelujen suhteen, jos ei ole varaa hankkia tietokonetta, wifiä tai tablettia</p>	<p>- Laki velvoittaa kutsumaan tietyssä iässä lapset perheineen säännöllisesti neuvolaan laajaan tarkastukseen. Työryhmällä on huoli etenkin niistä perheistä/asiakkaista, jotka eivät itse hae aktiivisesti palveluja tilanteensa tueksi. Vaihtoehto 1:n mukainen, edellä kuvattu toimintatapa voi lisätä tuen mahdollisuuksia myös em:ille ja pitkällä aikavälillä parantaa erityisesti näiden perheiden tilannetta. - Tavoitteena ei ole suora taloudellinen säästö, vaan ennaltaehkäisevän ja matalan kynnyksen tuen kehittäminen. Tätä kautta mahdollista lisätä pitkällä aikavälillä palvelujen vaikuttavuutta. - Yhdellä käyntikerralla voi saada useamman asian hoidettua - Kotitaloudet eri asemassa: joutuu tulemaan autolla sen sijaan, että tulisi kävellen neuvolaan</p>
<p>Yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky ja markkinoiden toimivuus</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>Pitkä aikaväli</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>Kuvaus</p>	<p>- Ei muutosta</p>	<p>- Ei vaikutusta</p>
<p>Kunnallistalouden yhteisöjen rahoitus, voimavarojen jako, työllisyys ja tuottavuus</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>	<p>0</p>	<p>0</p>
<p>Pitkä aikaväli</p>	<p>1</p>	<p>1</p>

Kuvaus	<p>- Palvelun vaikuttavuuden kehittymisen kautta tuottavuus voi nousta - Työmatkat sijoittuvat nyt eri puolille kuntaa</p>	<p>- Palvelujen vaikuttavuus paranee - Lisää tuottavuutta, kun ”tyhjäkäyntiä” neuvoloissa vähemmän. Tämä tuo kustannussäästöjä. - Säästöä tilojen vuokrissa ym. - Muiden palveluiden läheisyys vähentää tarvetta liikkumiselle (mm. kilometrikorvaukset)</p>
Palvelutuotannon muutos		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	2	2
Kuvaus	<p>- Pitkällä aikavälillä mahdollista saavuttaa talousvaikutuksia, kun osaaminen kehittyy ja saadaan ammattilaisia toimimaan yhdessä - Muutos mahdollistaa vahvemmin matalan kynnyksen palvelujen kehittämisen ja tuen perheille => Vaikuttavuutta asiakkaalle</p>	<p>- Uudet tavat tuottaa palveluja tuovat säästöjä (ryhmätoiminnot, yhteisvastaanotot ym. ennaltaehkäisevää palvelua ja vähentää jatkohoidon tarvetta) - Moniammatillisuus parantaa palveluiden laatua ja parantaa työntekijöiden työhyvinvointia ja työssäjaksamista. - Sijaisjärjestelyt helpottuvat - Uusia palvelumuotoja käyttöön</p>
Lapset ja nuoret		
Vaikutukset johonkin tiettyyn lasten tai nuorten ryhmään		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	-1	1
Kuvaus	<p>- Terveystieteiden ei ole mahdollista erikoistua ja kehittää osaamistaan erityisiin tarpeisiin, esimerkiksi monikkolapset, kehitysvammaiset lapset jne - Nykyhetkessä ei kovin hyvin mahdollista palvelun saaminen omalla äidinkielellä</p>	<p>- Erityislapset tai haavoittuvissa olosuhteissa elävät lapset ja heidän vanhempansa saavat enemmän tukea tilanteeseensa - Lapset saavat varmemmin palvelua omalla äidinkielellä ja se lisää lapsen turvallisuudentunnetta asioinnin yhteydessä - Vaihtoehto 1:ssä suunnitellun mukainen toiminta</p>

		<p>palvelua varten suunnitelluissa tiloissa lisää lapsen viihtymistä ja turvallisuuden tunnetta asioinnin yhteydessä - Isompaan neuvolayksikköön helpompi nuorella asiakkaaksi - Lääkäripalveluja tarjolla paremmin nuoren aikatauluihin ja päivärytmiin sopien - Joidenkin nuorten matka neuvola-asiointiin voi pidentyä - Omalla äidinkielellä asiointi merkityksellistä myös nuorelle asiakkaalle</p>
<p>Lasten tai nuorten kasvun ja kehityksen yksilöllinen tukeminen</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>		
<p>Pitkä aikaväli</p>		
<p>Kuvaus</p>	<p>- Perheillä tuttu terveydenhoitaja lähineuvolassa (asiointisuhteen pysyvyys, jatkuvuus) - Terveydenhoitajilla usein laaja tehtäväkuva, erikoistuminen erityistilanteisiin ei kovin pitkälle mahdollista</p>	<p>- Terveydenhoitajien erikoistumisen myötä, yksilöllisempi palvelu mahdollistuu sitä tarvitseville (esim. erityislapsen) - Neuvolassa laajempi ja monipuolisempi palvelutarjotin</p>
<p>Lasten ja nuorten asuminen tai kasvuympäristö</p>		
<p>Lyhyt aikaväli</p>		
<p>Pitkä aikaväli</p>		
<p>Kuvaus</p>	<p>- Lähineuvola kodin lähellä tuntuu mukavalta ja sinne on helppo liikkua asioimaan - Ei merkittäviä vaikutuksia</p>	<p>- Neuvola voi olla kylän/taajaman sydän ja vetovoimatekijä. Muuttuuko tilanne, jos neuvola siirtyy Kanta-Kokkolan alueella etäämmälle? - Voivatko yhdet hyvin suunnitellut, laadukkaat tilat, joissa perheiden mahdollista</p>

			kokoontua yhteen, lisätä perheiden yhteisöllisyyttä? Työryhmän arvion mukaan, tällainen kehityssuunta voisi käynnistyä. - Isommassa neuvolayksikössä enemmän palveluja tarjolla
<p>Lasten ja nuorten mahdollisuudet liikkua paikasta toiseen</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>- Lapsiperheillä lyhyet matkat neuvolaan - Jos neuvolaan pääsee vaunulenkillä tai pyörällä, se edistää liikkumista ja virkistymistä samalla</p>	<p>0</p> <p>1</p> <p>- Kanta-Kokkolassa kehitetty julkista liikennettä ja tarve on kehittää sitä tulevaisuudessa lisää. Jos Kanta-Kokkolan alueella vain yksi neuvola, sinne tulisi päästä eri puolilta kaupunkia julkisella liikenteellä. Tämä on tarkoituksenmukainen kehityssuunta myös ilmastonmuutoksen näkökulmasta. - Etäämmältä Kokkolasta Terveystielle ei ole julkista liikennettä käytettävissä ja se haastaa tulemista keskustaan - Kokkolassa pääsee julkisella liikenteellä nykyään lastenvaunujen kanssa maksutta</p>	
<p>Lasten ja nuorten ihmissuhteet</p> <p>Lyhyt aikaväli</p> <p>Pitkä aikaväli</p> <p>Kuvaus</p>	<p>-1</p> <p>-1</p> <p>- Ryhmien pitäminen pienissä tiloissa haastavaa - Voi huonosti tavata muita lapsiperheitä</p>	<p>0</p> <p>1</p> <p>- Iso neuvolayksikkö mahdollistaa lapsille ja nuorille vertaistukea ja erilaisia ryhmätoimintoja aiempaa paremmin</p>	

Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa		
Lyhyt aikaväli	0	0
Pitkä aikaväli	0	0
Kuvaus	- Ei vaikutuksia	- Ei vaikutusta
Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet		
Lyhyt aikaväli	0	1
Pitkä aikaväli	0	2
Kuvaus	- Ei vaikutuksia	- Järjestöt voisivat tarjota osallistumisen mahdollisuuksia, vertaistuellisia ryhmiä, matalan kynnyksen stand up -pisteitä, kahvilatyypistä toimintaa, tempauksia, tapahtumia, kokemusasiantuntijan vastaanottoja jne. Lasten ja nuorten ääntä voisi saada kuuluville ja heitä vaikuttamaan. Neuvolayksikkö toimisi kohtaamispaikkana järjestöjen kautta.
Lasten ja nuorten terveys		
Lyhyt aikaväli	2	0
Pitkä aikaväli	2	1
Kuvaus	- Neuvolapalvelu lähtökohtaisesti hyvää ja osaltaan edistää lasten ja nuorten terveyttä	- Erityislapset ja heidän perheensä saavat laadukkaampaa tukea tilanteeseensa - Lisääntykö flunssat, kun enemmän lapsia ja perheitä samoissa tiloissa? - Isommassa neuvolayksikössä voisi aikoja saada paremmin (enemmän

			lääkäriaikoja, ehkäisyneuvolan aikoja annettavaksi jne), joustavammin ja varhaisemmassa vaiheessa. Tällä on lasten ja nuorten terveyttä edistävä vaikutus.
Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne			
Lyhyt aikaväli	1	0	
Pitkä aikaväli	1	1	
Kuvaus	- Tuttu työntekijä lähellä olevassa neuvolassa => Lisää lapsen ja nuoren turvallisuuden tunnetta	- Pieni on kaunista, mutta iso tarjoaa enemmän - Isommassa yksikössä aina useita eri toimijoita, muitakin kuin se työntekijä, jonka luona asioi. Isommassa yksikössä turvallisuuden tunne on parempi.	
Vaikutukset lasten ja nuorten perheiden aikuisiin			
Lyhyt aikaväli	1	0	
Pitkä aikaväli	1	2	
Kuvaus	- Lapsiperheet voisivat hyödyntää nykyistä laajemminkin etäyhteyksiä - Videovastaanotot voivat olla osalle hankalia toteuttaa taidoista tai laitteista riippuen - Lapsiperheet ovat pääosin tyytyväisiä neuvolapalveluihin ja-verkkoon. Tosin ruotsinkieliset perheet ovat ruotsinkielisen palvelun saatavuudesta johtuen tyytymättömämpiä kuin suomenkieliset perheet.	- Terveystien lähialueilla asuu paljon lapsiperheitä ja syntyvyys on suuri - Perheet saavat akuuteissa tilanteissa varmemmin ja joustavammin tuen tilanteeseen - Jos lapsen vanhemmilla ei ”synkkaa” terveydenhoitajan kanssa, on mahdollisuus vaihtaa työntekijää. Jos luottamussuhde ei rakennu, ei henkinen tuki toteudu halutulla tavalla. - Neuvolapalvelun laatu perheille paranee - Neuvolaan ei välttämättä pääse enää jalan, kun asiointimatka pitenee - Joustavat asiointiajat neuvolaan paremmin mahdollisia - Neuvolapalvelut monipuolistuvat. Esimerkiksi ryhmätoimintoja mahdollista toteuttaa. - Perheen tilannetta	

			<p>pystytään arvioimaan ja tukemaan kokonaisvaltaisemmin => Parhaimmillaan voi ehkäistä syrjäytymistä. - Neuvolakäynnillä paremmin mahdollista katsoa perheen tilannetta kokonaisuutena - Ryhmätoiminnan parempi mahdollistuminen hyvä asia - Nuorten perheiden aikuisten tilanne ja tarpeet voivat tulla paremmin näkyviin ja kuulluksi. Heidän tuekseen mahdollista järjestää tukea, esim. ryhmämuotoista.</p>
<p>Vaikutukset perheiden taloudelliseen tilanteeseen</p>			
Lyhyt aikaväli	1	0	
Pitkä aikaväli	0	-1	
Kuvaus	<p>- Matkakustannukset vaikuttavat talouteen - Kaikilla ei ole varaa esim. sellaiseen tietotekniikkaan, jolla digiasiointi helppoa ja sujuvaa</p>	<p>- Pidempi matka kotoa neuvolaan, on perheille talouden näkökulmasta kalliimpi</p>	
<p>Vaikutukset varhaiskasvatukseen ja lasten mahdollisuuteen osallistua varhaiskasvatukseen</p>			
Lyhyt aikaväli	0	0	
Pitkä aikaväli	0	1	
Kuvaus	<p>- Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa enemmän kiinni toimintamalleista kuin fyysisestä läheisyydestä - Ei vaikutuksia</p>	<p>- Neuvolat ja varhaiskasvatus yhteistyökumppaneita, jotka molemmat tukevat lasten kehitystä. - Keskitetympi ohjaus neuvolan kautta perheille selkiytyy</p>	
<p>Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin</p>			

Lyhyt aikaväli	☐	☐
Pitkä aikaväli	☐	☒
Kuvaus	- Ei vaikutuksia	- Vahvempi tuki mahdollistuu neuvolasta esim. varhaiskasvatukseen ja koulunkäyntiin=> Syrjäytyminen vähenee pitkällä aikavälillä

7 Yhteenveto ja johtopäätökset päätösvaihtoehtojen vertailusta

Monialainen LAVA-työryhmä on tarkastellut Keski-Pohjanmaan sosiaal- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen Soiten äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolan palveluja ja neuvolaverkkoa kahden eri vaihtoehdon kautta. Vaihtoehdot ovat:

- Vaihtoehto 0 eli nykytila: Neuvolapalvelujen tuottamista jatketaan nykyisten toimintatapojen ja neuvolaverkon avulla

- Vaihtoehto 1: Kanta-Kokkolassa tiivistetään neuvolaverkkoa ja hyödynnetään Terveystien mahdollisuudet maksimaalisesti asiakkaiden hyväksi.

Työn tueksi työryhmä on:

- Pyytänyt varhaiskasvatuksessa olevilta 5-6 -vuotiailta lapsilta piirustuksia siitä millainen on hyvä neuvola, missä se sijaitsee ja millä sinne mennään. Piirustuksia saatiin kolmen kunnan varhaiskasvatuksesta. Ohessa liitteenä olevaan koosteeseen on valittu LAVA-prosessin kannalta informatiivisia piirustuksia ja tekstejä lasten näkemysten esille tuomiseksi [lasten piirustuksia.pdf](#)

- Toteuttanut alueen väestölle, neuvolapalvelujen työntekijöille ja yhteistyötahoille avoimen webropol-kyselyn. Kysely on keskittynyt etänä toteutettavien neuvolapalvelujen kehittämiseen ja neuvolaverkkoon. Yhteistyötahoille suunnatussa kyselyssä on lisäksi kysytty monialaisen yhteistyön toteutumisesta. Kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 1 033 kpl ja kyselyn tulokset on analysoitu ja käsitelty. Vastaukset jakautuivat seuraavasti:

*Asiakkaat 919 vastausta, 89 % kaikista vastauksista. [asiakkaat kanta-kokkola palautekysely.pdf](#)
[muiden kuin kanta-kokkolan neuvoloiden palveluja käyttäneet asiakkaat palautekysely.pdf](#)

*Neuvoloiden työntekijät 27 vastausta, 2,6 % kaikista vastauksista [neuvolan työntekijät palautekysely.pdf](#)

*Yhteistyötahot 87 vastausta, 8,4 % kaikista vastauksista. [yhteistyötahot palautekysely.pdf](#)

- Karttakoosteet, miten alle kouluikäiset lapset (0-6 -vuotiaat) ovat sijoittuneet Keski-Pohjanmaan alueelle ja Kanta-Kokkolan alueelle

[lava vaesto9-9-2021v2.pdf](#)

- Lasten-, äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolatoiminnan toimintolaskenta

[toimintolaskenta Soite LAVA äitiysneuvola.pdf](#) [toimintolaskenta Soite LAVA lastenneuvola.pdf](#)
[toimintolaskenta Soite LAVA perhesuunnitteluneuvola.pdf](#)

Työryhmä on perehtynyt em. tietolähteisiin sekä arvioinut neuvolapalvelujen ja neuvolaverkon kehittämistä kahden edellä mainitun vaihtoehdon kautta. Vaikutusten ennakoarvioinnin perusteella työryhmä on tullut siihen johtopäätökseen, että perhelähtöisistä tarpeista käsin arvioituna vaihtoehto 1 tuottaa parhaimman lopputuloksen niin, että asiakaslähtöisyys, monialainen yhteistyö, järjestöyhteistyö, joustavuus, osaaminen ja palvelujen vaikuttavuus vahvistuvat.

8 Päätösesitys

LAVA-työryhmä esittää yksimielisesti, että:

- * Prosessin aikana on vahvistunut ajatus siitä, että neuvolapalvelujen kehittämistä on toteutettava perhelähtöisistä tarpeista käsin niin, että asiakaslähtöisyys, monialainen yhteistyö, järjestöyhteistyö, joustavuus, osaaminen ja palvelujen vaikuttavuus vahvistuvat
- * Digi- ja etäpalveluja kehitetään äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolatoiminnan perustehtävää tukevaksi osana sähköisen perhekeskuksen kehittämistä
- * Soiten äitiys-, lasten- ja perhesuunnitteluneuvolapalveluja kehitetään vaihtoehto 1:n suuntaisesti eli tiivistetään neuvolaverkkoa Kanta-Kokkolan alueella 1-2 neuvolaan
- * Terveystie 1:n tilojen suunnittelun yhteydessä otetaan huomioon työryhmän esitys Kanta-Kokkolan neuvolaverkon tiivistämiseksi ja
- * Alueen väestölle ja neuvolapalvelujen henkilöstölle tiedotetaan neuvolaverkon kehittämistyöstä ja osallistetaan mahdollisuuksien mukaan suunnitteluun.

9 Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma

Monialaisen LAVA-työryhmän työ päättyy, mutta kehittämisen etenemistä arvioidaan säännöllisesti perheiden palvelujen toimialueen osavuosisikatsauksissa ja toimintakertomuksissa sekä osana Terveystie 1:n toiminnallista tilasuunnittelua. Soiten henkilöstölle ja päättäjille raportoidaan kehittämistyön etenemisestä. Neuvolapalvelujen yhteistyötahoille raportoidaan kehittämistyön etenemisestä arjen toiminnallisen yhteistyön yhteydessä. Vastuuhenkilöinä toimivat perheiden palvelujen toimialuejohtaja Andreas Blanco Sequeiros ja perhekeskuspalvelujen palvelualuejohtaja Minna Lönnbäck.

10 Päätösesityksen hyväksyjät

Monialainen lapsivaikutusten (LAVA) arviointia laatinut työryhmä on hyväksynyt yksimielisesti kokouksessaan 30.9.2021 laaditun päätösesityksen. Päätösesitys on jo esitetty Perheiden palvelujen toimialueen johtoryhmälle ja Soiten johtoryhmälle sekä esitetään 8.11.2021 Soiten hallitukselle.